

Sturebyskolan, Stockholms kommun

Beslut för förskoleklass och grundskola efter riktad tillsyn av Sturebyskolan, Stockholms kommun

Skolinspektionens beslut

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Stockholms kommun att **senast den 26 augusti 2019** vidta åtgärder för att avhjälpa påtalad brist. De vidtagna åtgärderna ska senast samma dag redovisas till Skolinspektionen skriftligen.

Nedan anges de åtgärder som Skolinspektionen bedömer är nödvändiga för att avhjälpa bristen. I de fall det är möjligt får bristen avhjälpas på annat sätt.

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen konstaterar att Sturebyskolan, Stockholms kommun inte uppfyller författningskraven avseende att:

- Den studie- och yrkesorienterande verksamheten tillgodoser elevernas behov av vägledning inför elevernas val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet.
(2 kap. 29 § skollagen; Lgr 11, 2 Övergripande mål och riktlinjer, 2.6 Skolan och omvärlden och 2.8 Rektorns ansvar)

Åtgärder

- Se till att det studie- och yrkesvägledande arbetet på Sturebyskolan är organiserat så att det omfattar eleverna i alla årskurser.
- Se till att en studie- och yrkesvägledare eller personal med motsvarande kompetens är ett stöd i övriga personalens arbete med att ge eleverna studie- och yrkesvägledning på Sturebyskolan.

Bedömning

Skolinspektionen bedömer att det finns brister i den studie- och yrkesvägledande verksamheten på Sturebyskolan. Utredningen visar att samtliga elevers behov av vägledning inför framtida utbildnings- och yrkesverksamhet inte tillgodoses. Bristerna i arbetet med studie- och yrkesvägledning i årskurserna 1-6 innebär att eleverna inte aktivt görs medvetna om sina valmöjligheter eller stärks i att kunna göra självständiga och väl underbyggda val om framtida studier och arbete.

Föreläggande

Studie- och yrkesvägledning

Skolinspektionen bedömer att eleverna i årskurserna 1-6 på Sturebyskolan inte omfattas av något organiserat arbete med studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledaren arbetar inte heller med att stötta lärare med det studie- och yrkesvägledande arbetet i årskurserna 1-6. Det saknas vidare ett implementerat och strukturerat arbete för vägledningen i dessa årskurser som säkerställer att elevernas behov av studie- och yrkesvägledning tillgodoses och att vägledningen sker kontinuerligt genom elevernas studietid i grundskolan.

Enligt skollagen ska elever i grundskolan ha tillgång till personal med sådan kompetens att deras behov av vägledning inför val av framtida utbildnings- och yrkesverksamhet kan tillgodoses.

Av förarbeten till skollagen framgår att lärare, skolledare och särskilt utbildade studie- och yrkesvägledningsfunktionärer har ett gemensamt ansvar för, men delvis olika roller, när det gäller information och vägledning till eleverna om framtida studier och arbetsliv. En förutsättning för att eleverna ska kunna utnyttja den stora frihet och de möjligheter till egna val som erbjuds är att de får en adekvat information, såväl utifrån sina intressen och förutsättningar som i förhållande till arbetsmarknadens behov. Vidare framgår att kompetens för studie- och yrkesvägledning främst finns hos personer som är anställda för denna verksamhet. Även rektorer och lärare har dock ett visst ansvar att förmedla sådan kunskap. (Prop. 2009/10:165 s. 278 f. och 659)

Rektorn har enligt läroplanen ett särskilt ansvar för att den studie- och yrkesorienterande verksamheten organiseras så att eleverna får vägledning inför de olika val som skolan erbjuder och inför fortsatt utbildning. Enligt läroplanen ska studie- och yrkesvägledaren, eller den personal som fullgör motsvarande uppgifter, informera och vägleda eleverna inför den fortsatta utbildningen och yrkesinriktningen och vara till stöd för den övriga personalens studie- och yrkesvägledande insatser.

Av Skolverkets allmänna råd (SKOLFS 2013:180) för arbete med studie- och yrkesvägledning framgår att rektorn bör se till att studie- och yrkesvägledning sker kontinuerligt och integrerat i utbildningen under studietiden, så att eleven ges

förutsättningar att göra väl underbyggda studie- och yrkesval. Det framgår också att skolans studie- och yrkesvägledare bör se till att varje elev i grundskolan får information om de kurser och utbildningar som finns inom gymnasieskolan och vilka val som kan ha betydelse för vidare studier. Elever som står inför en valsituation behöver ofta stöd i att bearbeta olika valalternativ. De behöver få möjlighet att ställa de olika alternativen i relation till sina egna preferenser, förutsättningar och eventuella egna personliga mål. Det är viktigt att den processen påbörjas och synliggörs i så god tid som möjligt.

Av Skolinspektionens utredning framgår visserligen att vissa studie- och yrkesvägledande aktiviteter genomförs i årskurserna 1-3, men att det saknas en organiserad studie- och yrkesvägledning som säkerställer att elever i årskurserna 1-3 får vägledning inför sina framtida yrkes- och utbildningsval. Vid Skolinspektionens intervju med lärarna i årskurserna 1-3 uppges att de diskuterar med varandra vad de kan prata om i de olika årskurserna. De pratar med eleverna om varför man flyttar och att det kan vara på grund av arbete. Vidare pratar de om närmiljön och arbeten i närheten med eleverna, men lärarna berättar också att det är lärarna själva som sköter det studie- och yrkesvägledande arbetet och att studie- och yrkesvägledaren främst arbetar mot de äldre årskurserna. Lärarna uppges att de inte har någon dialog med studie- och yrkesvägledaren och de har inte fått något uppdrag kring studie- och yrkesvägledningen. Vid Skolinspektionens intervju med studie- och yrkesvägledaren uppges visserligen studie- och yrkesvägledaren att lärarna i årskurserna 1-3 "klarar det bra själva", men i intervjun med rektorn berättar rektorn att eleverna i lågstadiet inte ges mycket studie- och yrkesvägledning.

Av utredningen framgår vidare att det saknas en organiserad studie- och yrkesvägledning som säkerställer att elever i årskurserna 4-6 får vägledning inför sina framtida yrkes- och utbildningsval. Vid Skolinspektionens intervju med lärarna i årskurserna 4-6 uppges att eleverna inte får mycket vägledning av studie- och yrkesvägledaren och att studie- och yrkesvägledaren arbetar mot högstadiet. Vid Skolinspektionens intervju med studie- och yrkesvägledaren uppges visserligen att det finns ett årshjul och en plan för studie- och yrkesvägledningen, men hur planen följs upp har studie- och yrkesvägledaren vet inte studie- och yrkesvägledaren. Vid Skolinspektionens intervju med lärarna i årskurserna 4-6 berättar samtliga lärare att de inte vet om det finns en plan för studie- och yrkesvägledningen. Vidare berättar lärarna i årskurserna 4-6 att de inte heller har något uppdrag att ge eleverna studie- och yrkesvägledning. Studie- och yrkesvägledaren berättar vidare att arbetet med studie- och yrkesvägledning "tappas" bort i årskurserna 4-6 där det inte ingår i lärarnas arbetsbeskrivning och att tillgången till studie- och yrkesvägledning inte räcker till. Visserligen uppges studie- och yrkesvägledaren att det genomförs studiebesök med eleverna i årskurserna 4-6, men studie- och yrkesvägledaren säger också att de inte besökt så många arbetsplatser. Vid Skolinspektionens intervju med rektorn uppges att det inte finns någon studie- och yrkesvägledande verksamhet på mellanstadiet.

Motivering till föreläggande som ingripande

Verksamheten vid Sturebyskolan uppfyller inte de krav som följer av de föreskrifter som gäller för verksamheten. Stockholms kommun föreläggs därför att fullgöra sina skyldigheter och vidta åtgärder för att avhjälpa bristen.

På Skolinspektionens vägnar

X Malin Norell

X Johan Duvdal

Beslutsfattare
Signerat av: Malin Norell

Föredragande
Signerat av: Johan Duvdal

Bilaga

Fakta om Sturebyskolan och Skolinspektionens tillsyn

Fakta om Sturebyskolan och Skolinspektionens tillsyn

Sturebyskolan är en kommunal grundskola i Stockholms kommun som omfattar ca 1 150 elever från förskoleklass till årskurs 9. Skolan är belägen i Stureby och leds av en rektor. Huvudman för Sturebyskolan är Stockholms kommun.

Skolinspektionen har den 16 augusti 2018 initierat ett tillsynsärende avseende Sturebyskolan utifrån uppgifter som har kommit fram genom signaler och anmälningar. Sturebyskolan besöktes av Skolinspektionen den 4 september 2018 och den 5-7 februari 2019.